Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету іноземної
та слов'янської філології
_____ А. М. Коваленко
28 серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС: ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО»

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (російська))

Додаткова предметна спеціальність: 014 Середня освіта (Мова і література (англійська))

Освітня-програма: Середня освіта (Російська мова і зарубіжна література.

Англійська мова)

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземної та слов'янської філології
28 серпня 2020 р.
Голова _____
Семеног О. М., доктор пед. наук, професор

Суми – 2020

Розробник:
Іванова І.Б., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ Іванова І. Б., канд. пед. наук, доцент

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Освітній ступінь</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="15">Магістр</td><td colspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td rowspan="14">Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>II</td><td>II</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>20 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>110 год.</td><td>140 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Консультації</td></tr>
<tr><td>4 год.</td><td>2 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
Екзамен</td></tr>
</table>

1. Мета й завдання вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Сучасний літературний процес: традиції та новаторство» є формування у здобувачів вищої освіти системних уявлень про основні тенденції розвитку світової літератури межі ХХ-ХХІ століть; історичні, суспільно-політичні та естетичні закони, що зумовлюють динаміку літературних напрямків, їх національну специфіку та взаємодію; особливості розвитку творчого методу письменників як унікального художнього феномену, а також формування базової професійно-фахової та методичної компетентності майбутніх учителів зарубіжної літератури.

Курс «Сучасний літературний процес: традиції та новаторство» покликаний залучити здобувачів вищої освіти до актуальних тенденцій сучасної світової літератури, яка характеризується розмаїттям стилів і методів, та передбачає реалізацію таких **завдань:**

- навчання студентів сукупності відомостей про вершинні явища світового літературного процесу, загальні закономірності його перебігу на межі ХХ-ХХІ століть;
- поглиблення розуміння художнього твору як мистецтва слова;
- формування духовно-ціннісної орієнтації та естетичних потреб особистості на основі вивчення найвизначніших творів сучасної світової літератури;
- формування усвідомленого сприйняття творчості видатних світових письменників у зв'язку з кращими естетичними традиціями національного мистецтва;
- удосконалення навичок володіння літературознавчими поняттями і термінами, необхідними для повноцінного аналізу й інтерпретації художніх текстів, а також ґрунтовної характеристики головних закономірностей перебігу літературного процесу;
- поглиблення уявлень про своєрідність та загальнолюдську цінність художніх зразків сучасної світової літератури, оволодіння методологічними принципами об'єктивної оцінки явищ словесного мистецтва;
- розвиток художньо-образного мислення, інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-духовної сфери та загальної культури студентів;
- виховання здатності формувати, формулювати й активно обстоювати власну позицію, систему життєвих, естетичних цінностей і пріоритетів, прагнення зберігати й продовжувати кращі національні та інокультурні літературні традиції;
- формування вмінь самостійної навчально-дослідної діяльності та здатності ефективно використовувати отримані знання у педагогічній сфері;
- виховання професійних якостей учителя зарубіжної літератури, прагнення займатися самоосвітою, саморозвитком та самовдосконаленням.

Дисципліна спрямована на формування таких компетентностей:

ІК. Здатність розв'язувати складні завдання й комплексні проблеми в галузі філологічної освіти та науки в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає глибоке переосмислення й удосконалення наявних і набуття нових цілісних знань та навичок інноваційного характеру, проведення власного наукового дослідження та характеризується невизначеністю умов та вимог.

ЗК 1. Знання та розуміння специфіки професії, професійних прав і обов'язків, предметної галузі.

ЗК 2. Здатність використовувати знання сучасних проблем науки в професійній діяльності, критично осмислювати основні світоглядні теорії, принципи.

ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та інтерпретації інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність до абстрактного, аналітичного мислення, генерування нових ідей.

ЗК 7. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію державною, російською та іноземною (англійською) мовами, правильно будувати своє усне та писемне мовлення.

ЗК 10. Здатність цінувати, толерантно сприймати різноманітність думок та мультикультурність, працювати в міжнародному форматі.

ФК 1. Здатність демонструвати новітні концептуальні та методологічні знання в галузі освіти, філології, методики викладання філологічних дисциплін у загальноосвітніх закладах; усвідомлювати вплив сучасних психолого-педагогічних, дидактичних, лінгвістичних, літературознавчих парадигм на методику викладання фахових дисциплін.

ФК 2. Здатність оперувати основними поняттями філософії освіти, психолого-педагогічних, лінгвістичних, літературознавчих дисциплін, вільно користуватися спеціальною термінологією.

ФК 7. Здатність сприймати художню літературу як важливу складову світової культури в цілому, розуміти її гносеологічну та естетичну роль у процесі виховання сучасної молоді.

ФК 8. Здатність до педагогічної інтерпретації художнього твору в суспільно-історичному, культурно-цивілізаційному, індивідуально-авторському контексті.

ФК 9. Здатність доцільно використовувати мовні ресурси при створенні усних і письмових висловлювань державною, російською, іноземною (англійською) мовами в різних ситуаціях спілкування.

ФК 10. Готовність до здійснення наукового дослідження за допомогою сучасних методів науки, здатність розвивати й удосконалювати рівень володіння методологією наукових досліджень методичного й філологічного характеру.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Продуктивне вивчення дисципліни «Сучасний літературний процес: традиції та новаторство» передбачає наявність знань у таких галузях:

- історія зарубіжної літератури;
- історія російської літератури;
- українська література;
- всесвітня історія;
- філософія;
- основи літературознавства.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання	**ПРЗ 7.** Поглиблені знання провідних тенденцій розвитку сучасного літературного процесу, специфіки його перебігу в культурному контексті, змісту естетичних теорій, напрямів, течій, жанрово-стильового розмаїття; знання проблем сучасного літературознавства. **ПРЗ 9.** Знання методології, технології наукових досліджень у галузі філології, методики викладання російської мови та зарубіжної літератури.	Студент має засвоїти загальні закономірності перебігу сучасного світового літературного процесу, національні особливості літератури різних країн, естетичні пріоритети літературних напрямів та течій, специфіку діяльності літературних шкіл та окремих репрезентантів зарубіжної літератури кінця XX – початку XXI століть. Студент має вільно оперувати базовими категоріями дисципліни, знати основні напрями сучасних наукових досліджень, присвячених актуальним питанням розвитку світової літератури, володіти навичками ґрунтовного літературознавчого аналізу художніх текстів.
Уміння	**ПРУ 7.** Уміти розглядати творчість письменника в контексті сучасного літературного процесу; аналізувати художні твори в історико-культурному, ідейному, жанрово-стильовому аспектах; характеризувати ідіостиль письменника; визначати національну своєрідність і загальнокультурну значущість творів світової літератури.	Студент має уміти використовувати науковий підхід до характеристики літературних явищ, аналізувати художні твори в культурологічному та літературознавчому контекстах, порівнювати художні явища різних естетичних систем, виявляти зв’язок традицій та новаторства в ході дослідження особливостей розвитку сучасного літературного процесу, визначати особливості індивідуального стилю окремих

		письменників, професійно оцінювати художні твори з урахуванням їх значущості та актуальності.
Комунікація	**ПРК 1.** Здатність до вільного спілкування державною, російською, англійською мовами в професійній (освітній, науковій) та соціальній діяльності. **ПРК 2.** Здатність до компетентної участі в різних формах навчально-педагогічної, наукової комунікації.	Студент має володіти навичками фахової аргументації власної дослідницької позиції, демонструвати вміння толерантного ведення дискусії, застосовувати принцип діалогізму в ході обговорення літературознавчих питань, дотримуватись основних принципів академічної доброчесності.
Автономія і відповідальність	**ПРА 3.** Уміти критично оцінювати власну навчальну, професійну (освітню, наукову) діяльність, будувати й втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення з високим рівнем автономії.	Головними акцентами вивчення дисципліни є постійне фахове самовдосконалення та критичний самоаналіз рівня власної літературознавчої компетентності.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A	Студент глибоко і повно засвоїв необхідні знання, уміння і навички: вільно володіє понятійною системою дисципліни, правильно вибудовує описові, порівняльні та класифікаційні характеристики літературних явищ, залучає до відповіді самостійно здобуту інформацію; усебічно характеризує художні твори, співставляє їх з подібними в інших національних літературах; наводить самостійно дібрані приклади, супроводжуючи їх повним та глибоким коментарем; самостійно складає та вирішує пізнавальні пошукові завдання; у процесі висвітлення теоретичного матеріалу здійснює співставлення різних наукових точок зору, концепцій, підходів, посилається на наукові джерела та називає прізвища науковців; виконав усі практичні завдання, передбачені робочою програмою; отримав найвищу оцінку за виконання самостійної роботи.
B	Студент глибоко і повно засвоїв необхідні знання та вміння: вільно володіє понятійною системою дисципліни, правильно вибудовує описові, порівняльні та класифікаційні відповіді, залучає до відповіді самостійно здобуту інформацію; всебічно характеризує літературні явища, співставляє їх з подібними в інших національних літературах; наводить самостійно дібрані приклади, супроводжуючи їх повним та глибоким коментарем; здатен вирішувати пізнавальні пошукові завдання; виконав всі

	практичні завдання, передбачені робочою програмою, отримав високу оцінку за виконання самостійної роботи.
C	Студент засвоїв комплекс необхідних знань та умінь: вільно володіє понятійною системою дисципліни, правильно вибудовує описові, порівняльні та класифікаційні відповіді, залучає до відповіді самостійно здобуту інформацію; докладно характеризує літературознавчі явища, наводить самостійно добрані приклади, правильно виконує практичні завдання. Виконав практичні завдання, передбачені робочою програмою, отримав позитивну оцінку за виконання самостійної роботи.
Д	Студент володіє основами знань, умінь і навичок з дисципліни: понятійний апарат засвоїв неповно, припускається помилок у формулюванні понять, класифікаціях та порівнянні характеристик літературних явищ; самостійно опрацював належний обсяг інформації, але не усвідомлено – не використовує опрацьовану інформацію у відповідях; виконує практичні завдання, припускаючись окремих помилок; має виконані, але не всі (не менше 60%) практичні завдання, передбачені робочою програмою; отримав позитивну оцінку за виконання самостійної роботи.
E	Студент володіє основами знань, умінь і навичок з дисципліни: понятійний апарат засвоїв неповно, припускається помилок у формулюванні понять, класифікаціях та порівнянні характеристик літературних явищ; самостійно опрацював не увесь належний обсяг інформації та не достатньо усвідомив – не використовує опрацьовану інформацію у відповідях; виконує практичні завдання, припускаючись окремих помилок; має виконані, але не всі (не менше 60%) практичні завдання, передбачені робочою програмою; самостійну роботу виконав не в повному обсязі.
FX	Студент не оволодів достатнім обсягом знань, умінь та навичок з дисципліни: засвоїв менше 50% понятійного апарату дисципліни, відповіді не відтворюють 50% лекційного матеріалу, самостійно не опрацьовані теми, була спроба виконати самостійну роботу, але не отримав позитивної оцінки; практичні завдання та лабораторні виконані частково (до 40%).
F	Студент не оволодів достатнім обсягом знань, умінь та навичок з дисципліни: засвоїв менше 50% понятійного апарату дисципліни, відповіді не відтворюють 50% лекційного матеріалу, самостійно не опрацьовані теми, практичні завдання виконані частково (до 20%).

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

Для оцінювання рівня виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи студентів застосовуються такі критерії:

1) повнота виконання завдання (елементарна; фрагментарна; повна / неповна);

2) рівень самостійності студента (під керівництвом викладача; самостійно);

3) сформованість навчально-інформаційних умінь (робота з підручником, складання плану, конспекту; вміння користуватися навчальною, науковою та довідковою літературою, словниками та ін.);

4) сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення; вміння відповідати на питання, виконувати завдання та ін.);

5) рівень сформованості спеціальних умінь (уміння використовувати на практиці набуті знання):

– високий: володіння навичками творчо-дослідницької діяльності;

– достатній: використання набутих знань у стандартних практичних ситуаціях;

– середній: уміння обирати відомі способи дії для виконання спеціальних завдань;

– низький: володіння навичками проводити обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу.

5. Розподіл балів

<table>
<tr><td colspan="10">Поточний контроль</td><td>Разом</td><td>Сума</td><td>Підсумковий контроль</td><td>Загальна сума балів</td></tr>
<tr><td colspan="3">Розділ 1</td><td colspan="3">Розділ 2</td><td colspan="4">Розділ 3</td><td rowspan="4"></td><td rowspan="5">75</td><td rowspan="5">25</td><td rowspan="5">100</td></tr>
<tr><td>Т1.1</td><td>Т1.2</td><td>Т1.3</td><td>Т2.1</td><td>Т2.2</td><td>Т2.3</td><td>Т3.1</td><td>Т3.2</td><td>Т3.3</td><td>Т3.4</td></tr>
<tr><td colspan="10">Поточний контроль</td><td rowspan="2">65</td></tr>
<tr><td>10</td><td>5</td><td>10</td><td>5</td><td>10</td><td>5</td><td></td><td>5</td><td>5</td><td>10</td></tr>
<tr><td colspan="10">Контроль самостійної роботи</td><td rowspan="2">10</td></tr>
<tr><td colspan="3">3</td><td colspan="3">3</td><td colspan="4">4</td></tr>
</table>

За бажанням здобувача можуть ураховуватися результати навчання в неформальній освіті (відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті в СумДПУ імені А. С. Макаренка»).

Розподіл балів за види робіт:

– участь у конференції (різних рівнів), засіданнях наукового гуртка: 3 бали;

– написання й опублікування статті: 7 балів;

– участь/призове місце у творчих конкурсах, олімпіадах тощо: обласних – 8/10 балів; усеукраїнських – 12/14.

– участь/призове місце в усеукраїнському конкурсі наукових робіт: 15/18 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	**A**	**Відмінно**
82 – 89	**B**	**Добре**
74 – 81	**C**	
64 – 73	**D**	**Задовільно**
60 – 63	**E**	
35-59	**FX**	**незадовільно з можливістю повторного складання**
1 – 34	**F**	**незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни**

6. Засоби діагностики результатів навчання

Оцінка виконання практичних завдань та самостійної роботи студентів, поточна та підсумкова атестація.

7. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ЇЇ РОЛЬ У СВІТОВОМУ ЛІТЕРАТУРНОМУ ПРОЦЕСІ

Тема 1.1. Соціокультурна ситуація новітнього часу і художня література. Своєрідність сучасної зарубіжної літератури, її загальні риси. Основні напрями і течії європейської прози і драматургії межі XX-XXI століть.

Тема 1.2. Постмодернізм як явище культурно-історичного розвитку та як літературний напрямок. Проблеми еволюції постмодернізму. Основні поняття естетики постмодернізму.

Тема 1.3. Російський постмодернізм та основні тенденції його розвитку на початку нового століття. «Інша проза» та неонатуралізм. Жанр антиутопії в російській літературі 1980-2000-х років. «Жіноча проза», її роль у розвитку сучасної російської літератури.

Розділ 2. ЖАНРОВА ПАЛІТРА СУЧАСНОЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тема 2.1. Епічні жанри у сучасній прозі. Жанр роману, його специфіка, види, еволюція.

Тема 2.2. Загальні тенденції розвитку жанру роману в літературі Франції, Великобританії, Німеччини та латиноамериканських країн.

Тема 2.3. Динаміка малих жанрів у сучасній зарубіжній прозі. Еволюція жанру оповідання.

Розділ 3. СУЧАСНІ ПИСЬМЕННИКИ-ЛАУРЕАТИ НОБЕЛІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ

Тема 3.1. Загальна характеристика літературної діяльності нобеліантів к. XX – поч. XXI ст.

Тема 3.2. Відображення сучасних глобальних й територіальних конфліктів у творчості Дж. Кутзеє.

Тема 3.3. Діалог культур у творчості О. Памука.

Тема 3.4. Творчість письменниць-лауреатів Нобелівської премії: Е. Єлінек, Д. Лессінг, Г. Мюллер, С. Алексієвич.

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек.	пр.	конс.	с/р		лек.	пр.	конс.	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Розділ 1. ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ЇЇ РОЛЬ У СВІТОВОМУ ЛІТЕРАТУРНОМУ ПРОЦЕСІ										
Тема 1.1. Соціокультурна ситуація новітнього часу і художня література. Своєрідність сучасної зарубіжної літератури, її загальні риси. Основні напрями і течії європейської прози і драматургії межі XX-XXI століть	17	2	2	1	12	20	1		1	18
Тема 1.2. Постмодернізм як явище культурно-історичного розвитку та як літературний напрямок. Проблеми еволюції постмодернізму.Основні поняття естетики постмодернізму.	13	2	2	1	8	14	1	1		12
Тема 1.3. Російський постмодернізм та основні тенденції його розвитку на початку нового століття. «Інша проза» та неонатуралізм. Жанр антиутопії в російській	14	2	2		10	17		1		16

літературі 1980-2000-х років. «Жіноча проза», її роль у розвитку сучасної російської літератури.										
Розділ 2. ЖАНРОВА ПАЛІТРА СУЧАСНОЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ										
Тема 2.1. Епічні жанри у сучасній прозі. Жанр роману, його специфіка, види, еволюція.	14	1	2	1	10	16	1		1	14
Тема 2.2. Загальні тенденції розвитку жанру роману в літературі Франції, Великобританії, Німеччини та латиноамериканських країн.	20	2	2		16	16				16
Тема 2.3. Динаміка малих жанрів у сучасній зарубіжній прозі. Еволюція жанру оповідання.	19	1	2		16	14				14
Розділ 3. СУЧАСНІ ПИСЬМЕННИКИ-ЛАУРЕАТИ НОБЕЛІВСЬКОЇ ПРЕМІЇ										
Тема 3.1. Загальна характеристика літературної діяльності нобеліантів к. XX – поч. XXI ст.	15	2		1	12	11	1			10
Тема 3.2. Відображення сучасних глобальних й територіальних конфліктів у творчості Дж. Кутзеє.	9	1	2		6	11		1		10
Тема 3.3. Діалог культур у творчості О. Памука.	9	1	2		6	10				10
Тема 3.4. Творчість письменниць-лауреатів Нобелівської премії: Е.Єлінек, Д.Лессінг, Г.Мюллер, С.Алексієвич.	20	2	4		14	21		1		20
Усього годин	**150**	**16**	**20**	**4**	**110**	**150**	**4**	**4**	**2**	**140**

8. Теми практичних (семінарських) занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Розділ 1. Феномен сучасної літератури та її роль у світовому літературному процесі			
1.	Своєрідність сучасної зарубіжної літератури, її загальні риси	2	
2.	Постмодернізм як явище культурно-історичного розвитку та як літературний напрямок.	2	1
3.	Російський постмодернізм та основні тенденції його	2	1

	розвитку на початку нового століття.		
Розділ 2. Жанрова палітра сучасної зарубіжної літератури			
4.	Жанр роману, його специфіка, види, еволюція.	2	
5.	Національна специфіка розвитку жанру роману.	2	
6.	Проблемно-тематичний діапазон та жанрово-стильова своєрідність сучасної «малої» прози	2	
Розділ 3. Сучасні письменники-лауреати Нобелівської премії			
7.	Відображення сучасних глобальних й територіальних конфліктів у творчості Дж. Кутзеє	2	1
8.	Діалог культур у творчості О. Памука.	2	
9.	Творчість письменниць-лауреатів Нобелівської премії: Е.Єлінек, Д.Лессінг, Г.Мюллер, С.Алексієвич	4	1
Усього		20	4

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика: пер. с фр. / сост., общ. ред. и вступ. ст. Г. Косикова. Москва: Прогресс, 1989. 616 с.
2. Бовсунівська Т. Жанрові модифікації сучасного роману. Харків: Діса плюс, 2015. 368 с.
3. Грінчак Н. Історія зарубіжної літератури XX століття. URL: http://b-ko.com/book_103.html.
4. Давиденко Г., Чайка О., Гричаник Н. Кушнєрьова М. Історія новітньої зарубіжної літератури: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2008. 274 с.
5. Давиденко Г., Стрельчук Г., Гричаник Н. Історія зарубіжної літератури XX століття: навчальний посібник; 3-тє вид., перероб. та доп. Київ: Центр навчальної літератури, 2011. 488 с.
6. Денисова Т. Історія американської літератури XX століття: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Довіра, 2002. 318 с.
7. Історія зарубіжної літератури XX ст.: навч. посіб. / В. Кузьменко та ін. Київ: Академія, 2010. 496 с.
8. Історія зарубіжної літератури XX століття: навчальний посібник / В. Кузьменко. Київ: Академія, 2012. 432 с.
9. Енциклопедія постмодернізму / за ред Чарлза Е. Вінквіста та Віктора Е. Тейлора; пер. з англ. В. Шовкун. Київ: Основи, 2003. 503 с.
10. Ильин И. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм. Москва: Интрада, 1996. 255 с.
11. Ильин И. Постмодернизм от истоков до конца столетия. Москва: Интрада, 1998. 236 с.
12. Історія зарубіжної літератури XX ст.: навчальний посібник / В. І. Кузьменко та ін. Київ: Академія, 2010. 496 с.
13. Зарубіжна література / за ред. О. М. Ніколенко, Н. В. Хоменко, Т. М. Конєвої. Київ: Академія, 1998. 320 с.

14. Зарубежная литература второго тысячелетия. 1000-2000: учебное пособие / под ред. Л. Андреева. Москва: Высшая школа, 2001. 335 с.
15. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм. Мысли об извечном коловращении изящных и неизящных искусств. Харьков: Фолио; Москва: АСТ, 2000. 256 с.
16. Маньковская Н. Феномен постмодернизма. Художественно-эстетический ракурс. Москва, Санкт-Петербург: Центр Гуманитарных Инициатив; Университетская книга, 2009. 495 с.
17. Павличко С. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. Київ: Основи, 2001. 324 с.
18. Павличко С. Література Великобританії XX ст. Київ: Дніпро, 1993. 298 с.
19. Пахаренко В. Постмодернізм в дзеркалі літературознавства. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2002. № 5–6. С. 3–6
20. Тимашева О. В. От Рабле до Уельбека. Санкт-Петербург: Алетейя, 2011. 336 с.
21. Фесенко В. Алхімія слова живого. Французький роман 1945-2005: навчальний посібник. Київ: Промінь, 2005. 383 с.
22. Хассан Іхаб. Культура постмодернізму. *Вікно в світ*. 1999. № 6. С. 99–111.

Додаткові:

1. Айхельбергер В., Щавиньски В. Алхимия «Алхимика». Москва: София, 2004. 224 с.
2. Арнольд И. Семантика. Стилистика. Интертекстуальность: сборник статей. Санкт-Петербург: Изд-во С.-Петерб. ун-та, 1999. 444 с.
3. Бабелюк О. Принципи постмодерністського текстотворення сучасної американської прози малої форми: монографія. Дрогобич: Вимір, 2009. 296 с.
4. Бігун Б. Митець і його творіння за постмодерністської доби. *Всесвітня література*. 2002. № 5–6. С. 75–81.
5. Бегун Б. Феномен постмодернизма. *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2002. № 3. С. 3–9.
6. Заплутані лабіринти «Хозарського словника». *Тема*. 2002. № 1. С. 46–54.
7. Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен. Львів: Літопис, 2004. 352 с.
8. Киченко О. Постмодернізм і роман: метаморфози традиційного жанру. *Всесвіт*. 2004. № 11–12. С. 176–179.
9. Ковбасенко Ю. Література постмодернізму: по той бік різних боків. *Тема*. 2002. № 1. С. 2–21.
10. Кундера М. Когда Панург перестанет быть смешным. *Иностранная литература*. 1994. № 7. С. 196–209.
11. Кундера М. Ненужное наследие Сервантеса. *Эссе. Урал*. 2001. № 12. С. 219–227.
12. Кундера М. Семьдесят три слова. *Эссе. Урал*. 2001. № 5. С. 161–177.

13. Кундера М. Творцы и пауки. Иностранная литература. 1997. № 10. С. 203–214.
14. Литвиненко Т. Лабіринт – символ естетики постмодернізму: до проблеми цієї міфологеми в літературі ХХ ст. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2004. № 3. С. 32–35.
15. Лотман Ю. Выход из лабиринта. Эко Умберто. Имя розы. Москва, 1989.
16. Мариніч Н. Ризома як нелінійна модель у художньому світі сучасних письменників (Юрій Іздрик).
17. Пахаренко В. Постмодерн. Сучасний український літературний процес. *Українська мова і література в школі*. 2002. № 4. С. 59–64.
18. Рейнголд С. «Отравить монаха» или человеческие ценности по Умбэрто Эко. *Иностранная литература*. 1994. № 4. С. 270–274
19. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 2001. 832 с.
20. Шерлаимова С. А. Милан Кундера и его романная философия. Москва: Индрик, 2014. 272 с.

Інформаційні ресурси

1. Тека творів. Чтиво: http://chtyvo.org.ua/genre/khudozhnia/books/
2. Бібліотека світової літератури: https://www.ukrlib.com.ua/world/
3. Критика: https://krytyka.com/ua/journal
4. Либрусек: http://lib.rus.ec/
5. Библиотека Альдебаран: http://lib.aldebaran.ru/news/
6. AeLib: Бібліотека світової літератури: http://ae-lib.org.ua/
7. Infolio: электронная библиотека: http://www.infoliolib.info/
8. Русский филологический портал: http://www.philology.ru/literature.htm
9. Философия XX века. Постмодернизм: http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/FIL_XX/31.html